

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001955

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-05-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваль Катерина Юріївна

2. Kateryna Y. Koval

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 21-05-2025

Спеціальність за освітою: «Педагогіка і методика середньої освіти», «Педагогіка і методика середньої освіти. Історія»

Місце роботи здобувача: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8106

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 13.11.28, 14.39.05, 14.07.05, 04.21.51

Тема дисертації:

1. Соціально-педагогічні умови полікультурного виховання дітей у дитячих будинках сімейного типу
2. Social and pedagogical conditions of multicultural education of children in family-type children's homes

Реферат:

1. У дисертації проаналізовано стан дослідженості проблеми полікультурного виховання дітей у дитячих будинках сімейного типу в педагогічній теорії та практиці. Актуалізовано категорійно-поняттєвий апарат дослідження. Схарактеризовано та визначено критерії, показники та виявлено рівні сформованості полікультурності у дітей, які виховуються у дитячих будинках сімейного типу. Теоретично обґрунтовано, визначено та експериментально перевірено ефективність соціально-педагогічних умов полікультурного виховання дітей у дитячих будинках сімейного типу. Розроблено й апробовано методiku полікультурного виховання дітей у дитячих будинках сімейного типу й модель її реалізації на практиці. З метою ґрунтового розкриття досліджуваної проблеми схарактеризовано процес полікультурного виховання дітей у дитячих будинках сімейного типу в трьох взаємопов'язаних між собою теоретико-прикладних площинах. Перша – це історико-генетичний аналіз психолого-педагогічної та соціально-педагогічної складової процесів полікультурного виховання зростаючої особистості в різні історичні періоди через формування її моралі і духовного світу, ціннісної сфери і ціннісних ставлень та орієнтацій у дитячих будинках сімейного типу та

екстраполяції цих процесів у вітчизняну і зарубіжну педагогічну науку й освітню практику. Друга площина – це актуалізація понятійно-категорійного апарату дослідження через характеристики сутності базових понять дослідження. І третя площина, що логічно пов'язана з попередніми, – це ґрунтовний аналіз і характеристика розвитку міжнародного і вітчизняного нормативно-правового забезпечення процесів полікультурного виховання зростаючої особистості, зокрема формування полікультурності як результату полікультурного виховання дітей у дитячих будинках сімейного типу. Схарактеризовано теоретичну основу дослідження, яку складають положення філософії, культурології, психології, педагогіки та соціальної педагогіки про: сутність і значення полікультурного виховання зростаючої особистості у сучасному соціумі; конкретизацію цих процесів завдяки застосуванню у процесі дослідження особистісно орієнтованого, гуманістичного і системного підходів до визначення сутності і спрямованості соціально-педагогічних умов полікультурного виховання дітей у дитячих будинках сімейного типу; врахування їхніх вікових особливостей завдяки застосуванню суб'єкт-суб'єктної взаємодії дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, з прийомними батьками у таких будинках. Проаналізовано провідні міжнародні і вітчизняні та низки інших нормативно-правових документів, що розкривають зміст, напрями, тенденції і закономірності процесів полікультурного виховання зростаючої особистості в соціокультурному просторі держави та забезпечують ефективність соціально-педагогічних умов полікультурного виховання дітей у дитячих будинках сімейного типу. У межах понятійно-категорійної парадигми дослідження схарактеризовано етимологію ключових понять як проєкцію матеріально-духовної культури українського суспільства на процеси формування смислового поля наступних категорій: мораль і моральні цінності, гуманізм і толерантність, культура і полікультурність, соціально-педагогічні умови, полікультурне виховання дітей, дитячий будинок сімейного типу, полікультурне виховання дітей у дитячих будинках сімейного типу, соціально-педагогічні умови полікультурного виховання дітей у дитячих будинках сімейного типу, полікультурність. Полікультурне виховання дітей у дитячих будинках сімейного типу визначено як комплексний педагогічний процес, спрямований на формування особистості, яка усвідомлює свою національну і культурну ідентичність, самобутність, унікальність, сприяє збагаченню і примноженню культурної спадщини рідного народу, із розумінням і повагою ставиться до представників інших культур, здатна до позитивної міжкультурної взаємодії з ними в умовах специфічного соціального інституту, у якому виховні впливи відбуваються на педагогічному та родинному рівні, що визначає зміст методики полікультурного виховання з урахуванням особливостей виховання дітей-сиріт. Полікультурність інтерпретується як інтегрована якість особистості (включає громадянськість, патріотизм, толерантність, терпимість), що в цілому забезпечує успішну її реалізацію в полікультурному суспільстві, сприяючи вирішенню міжетнічних конфліктів та налагодженню конструктивних взаємин.

2. The dissertation analyses the state of research on the multicultural upbringing of children in family-type children's homes in pedagogical theory and practice. It also updates the study's categorical and conceptual apparatus. The criteria, indicators, and levels of multiculturalism formation in children brought up in family-type children's homes are characterised and defined. The effectiveness of socio-pedagogical conditions of multicultural upbringing of children in family-type children's homes is theoretically substantiated, defined, and experimentally tested. The methodology of the multicultural upbringing of children in family-type children's homes and the model for its implementation in practice have been developed and tested. To thoroughly disclose the problem under study, the multicultural upbringing of children in family-type children's homes is characterised in three interrelated theoretical and applied areas. The first is a historical and genetic analysis of the psychological, pedagogical and socio-pedagogical component of the processes of multicultural education of a growing personality in different historical periods through the formation of their morality and spiritual world, value sphere and value attitudes and orientations in family-type children's homes and extrapolation of these processes into domestic and foreign pedagogical science and educational practice. The second plane is the actualisation of the conceptual and categorical apparatus of the study through the characterisation of the essence of the basic concepts of the study. And the third plane, which is logically related to the previous ones, is a thorough analysis and characterisation of the development of international and domestic regulatory and legal support for the

processes of multicultural education of a growing personality, in particular the formation of multiculturalism as a result of multicultural education of children in family-type children's homes. The theoretical basis of the study is characterised, which consists of the provisions of philosophy, cultural studies, psychology, pedagogy and social pedagogy about: the essence and significance of multicultural education of a growing personality in modern society; specification of these processes through the application of personality-oriented, humanistic and systemic approaches to determining the essence and direction of socio-pedagogical conditions of multicultural education of children in family-type children's homes; taking into account their age peculiarities. The author analyses the leading international and domestic and a number of other legal documents that reveal the content, directions, trends and patterns of multicultural education of a growing personality in the socio-cultural space of the state and ensure the effectiveness of social and pedagogical conditions for multicultural education of children in family-type children's homes. Within the framework of the conceptual and categorical paradigm of the study, the etymology of key concepts is characterized as a projection of the material and spiritual culture of Ukrainian society on the processes of forming the semantic field of the following categories: morality and moral values, humanism and tolerance, culture and multiculturalism, socio-pedagogical conditions, multicultural education of children, family-type children's home, multicultural education of children in family-type children's homes, socio-pedagogical conditions of multicultural education of children in family-type children's homes. Multicultural upbringing of children in family-type children's homes is defined as a complex pedagogical process aimed at forming a personality that is aware of its national and cultural identity, originality, uniqueness, and contributes to the enrichment and multiplication of the cultural heritage of its native people, is understanding and respectful of representatives of other cultures, capable of positive intercultural interaction with them in a specific social institution where educational influences take place at the pedagogical and family level, which determines the content of the methodology of multicultural education, taking into account the peculiarities of raising orphans.

Mult

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Коваль К. Особливості використання методів полікультурного виховання в дитячих будинках сімейного типу. Соціальна робота та соціальна освіта. Умань, 2024. № 1(12). С.181–187. URL: <http://srso.udpu.edu.ua/article/view/305337>
- Коваль К. Формування полікультурної компетентності батьків-вихователів у дитячому будинку сімейного типу. Інноватика у вихованні. Рівне: РДГУ, 2022. №16. С. 264–271. URL: <https://ojs.itup.com.ua/index.php/iuu/article/view/508>
- Коваль К. Становлення дитячого будинку сімейного типу якосвітнього феномену. Нова педагогічна думка. Рівне : РОІППО, 2021. № 2 (106). С.88–94. URL: <http://npd.roippo.org.ua/index.php/NPD/issue/view/8>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U100075

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петренко Оксана Борисівна
2. Oksana B. Petrenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6906-3542

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коляда Наталія Миколаївна
2. Natalia M. Koliada

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01, 13.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7743-7831

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 2, Умань, Уманський р-н., 20300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткачова Наталія Олександрівна

2. Nataliia O. Tkachova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0004-6586-6435

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Потапчук Тетяна Володимирівна

2. Tetiana V. Potapchuk

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1680-6976

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ціпан Тетяна Степанівна

2. Tatiana S. Tsipan

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1356-2825

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57219296142>

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Безкоровайна Ольга Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Безкоровайна Ольга Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Гудовсек Оксана Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна